

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ИМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради
університету
«15» лютого 2023 року,
протокол № 3

Перша проректорка, голова
методичної ради, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

«15» лютого 2023 року
м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні
здобувачів наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною, заочною формами навчання

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИК:

Завідувач кафедри філософії,
соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання,
доктор філософських наук, професор
«10» січня 2023 року

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри філософії,
соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання
«10» січня 2023 року, протокол № 6.

Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, професор
«10» січня 2023 року

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
«10» січня 2023 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

			стор.	
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни			3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	3
	1.2.	Лекції	–	4
	1.3.	Семінарські заняття	–	5
	1.4.	Самостійна робота аспірантів	–	7
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	7
	1.6.	Підсумковий контроль	–	8
2.	Схема нарахування балів		–	10
3.	Рекомендовані джерела		–	11
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	14

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Соціологія як соціально-гуманітарна наука	21	2	-	-	-	19	21	2	-	-	-	19
Тема 2. Методологія та методика соціологічних досліджень	23	2	2	-	-	19	23	2	2	-	-	19
Тема 3. Організація та основні етапи соціологічних досліджень.	23	2	2	-	-	19	23	2	2	-	-	19
Тема 4. Методика збору, обробки, аналізу та інтерпретації соціальної інформації	23	2	2	-	-	19	23	2	2	-	-	19
Усього годин	90	8	6	-	-	76	90	8	6	-	-	76

1.2. Лекції

№ теми	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1.	Соціологія як соціально-гуманітарна наука.	2	2
1.1.	Соціологія як наука про суспільство.		
1.2.	Місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.		
1.3.	Основні методологічні засади соціології як науки.		
1.4.	Специфіка соціологічного аналізу соціальних явищ.		
1.5.	Теоретична, емпірична, фундаментальна, прикладна соціологія.		
2.	Методологія та методика соціологічних досліджень	2	2
2.1.	Методологія, її рівні і функції у здійсненні та організації соціологічного пізнання.		
2.2.	Методологічні принципи соціологічної теорії. Види		
2.3.	методологічного аналізу.		
2.4.	Проблема достовірності соціологічного знання і його обґрунтованості.		
2.5.	Методи соціологічного дослідження.		
3.	Організація та основні етапи соціологічних досліджень.	2	2
3.1.	Функції та особливості соціологічних досліджень.		
3.2.	Головні нормативні вимоги до організації соціологічного дослідження.		
3.3.	Види соціологічного дослідження.		
3.4.	Етапи та процедури: підготовчий, оперативний, результуючий.		
3.5.	Етапи проектування інструментарію дослідження.		
3.6.	Труднощі і помилки в організації соціологічного дослідження.		
4.	Методика збору, обробки, аналізу та інтерпретації соціальної інформації.	2	2
4.1.	Програма соціологічного дослідження, компоненти, етапи.		
4.2.	Поняття вибірки.		
4.3.	Методи збирання соціологічної інформації.		
4.4.	Експериментальні методи в соціології.		
4.5.	Методи обробки та аналізу емпіричних даних.		
4.6.	Підготовка практичних рекомендацій.		
	Усього	8	8

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Методологія та методика соціологічних досліджень.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Методологія, її рівні і функції у здійсненні та організації соціологічного пізнання.
- 1.2. Методологічні принципи соціологічної теорії.
- 1.3. Види методологічного аналізу.
- 1.4. Проблема достовірності соціологічного знання і його обґрунтованості.
- 1.5. Методи соціологічного дослідження.

Аудиторна письмова робота.

Виконання тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: соціологічне пізнання, соціологія, соціологічні дослідження, методологія, методологічні принципи соціологічної теорії, методи соціологічного дослідження.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми аспіранту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтуванні ролі соціологічних досліджень для підвищення ефективності життєдіяльності суспільства; поясненні особливості етапів підготовки, збору, обробки, аналізу інформації та підготовки наукового звіту; обґрунтуванні програми соціологічного дослідження; розкритті особливостей проведення соціологічних досліджень на макро- та мікрорівнях; поясненні ролі вибірки у соціологічних дослідженнях; обґрунтуванні ролі соціологічних досліджень в процесі прогнозування соціальних явищ і подій.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Організація та основні етапи соціологічних досліджень.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Функції та особливості соціологічних досліджень.
- 2.2. Головні нормативні вимоги до організації соціологічного дослідження.
- 2.3. Види соціологічного дослідження.
- 2.4. Етапи та процедури: підготовчий, оперативний, результуючий.
- 2.5. Етапи проектування інструментарію дослідження.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: соціологічне дослідження, функції соціологічного дослідження, види соціологічного дослідження, етапи та процедури соціологічного дослідження.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми аспіранту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: розумінні функцій та специфіки проведення соціологічних досліджень; усвідомленні нормативних вимог до проведення соціологічних досліджень; поясненні особливості видів соціологічних досліджень; обґрунтуванні етапів та процедур соціологічного дослідження; розкритті особливостей етапів проектування інструментарію соціологічних досліджень на макро- та мікрорівнях.

Семінарське заняття 3.

Тема 3. Організація та основні етапи соціологічних досліджень.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Програма соціологічного дослідження, компоненти, етапи.
- 2.2. Поняття вибірки.
- 2.3. Методи збирання соціологічної інформації.
- 2.4. Методи обробки та аналізу емпіричних даних.
- 2.5. Підготовка практичних рекомендацій.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: соціологічне дослідження, програма дослідження, вибірка, методи соціального прогнозування, опитування, анкетування, науковий звіт.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми аспіранту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: обґрунтуванні ролі програми соціологічного дослідження; поясненні структури програми соціологічного дослідження; обґрунтуванні особливостей етапів підготовки, збору, обробки, аналізу інформації та підготовки наукового звіту; обґрунтуванні ролі соціологічного звіту для процесу прогнозування розвитку та тенденцій у сфері соціальних явищ і подій.

1.5. Самостійна робота

Тема 1. Соціологія як соціально-гуманітарна наука.

Завдання 1.

1. Охарактеризувати соціологію як науку про суспільство.
2. Розкрити предмет, структуру та функції соціології.
3. Аргументувати специфіку соціологічного аналізу соціальних явищ.
4. Показати співвідношення теоретичної, емпіричної, фундаментальної та прикладної соціології.

Завдання 2.

Підготувати 5 тестових питань на тему «Соціологія як методологічна та недотична основа проведення соціологічних досліджень».

Питання для самоконтролю

- Охарактеризуйте сутність соціології.
- Назвіть основні причини виникнення соціології.
- Розкрийте історичні етапи розвитку соціологічних знань.
- Обґрунтуйте місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.
- Покажіть основні методологічні засади соціології як науки.
- Охарактеризуйте сутність ціннісного підходу у соціології.

Тема 2. Методологія та методика соціологічних досліджень.

Завдання 1.

1. Розкрити сутність методології, її рівні і функції у здійсненні та організації соціологічного дослідження.
2. Охарактеризувати методологічні принципи соціологічної теорії.
3. Обґрунтувати види методологічного аналізу.
4. Обґрунтувати методи соціологічного дослідження.

Завдання 2.

Підготувати кросворд з 5 термінів на тему «Методологія та методика соціологічних досліджень».

Питання для самоконтролю.

- Розкрийте сутність онтологічних проблем соціологічного пізнання.
- Зробіть аналіз принципів соціологічного пізнання.
- Зробіть аналіз понять, проблем, теорій соціологічного пізнання.
- Розкрийте проблему достовірності соціологічного знання і його обґрунтованості.

Тема 3. Організація та основні етапи соціологічних досліджень.

Завдання 1.

1. Охарактеризувати послідовність процедур соціологічного дослідження.
2. Розкрити сутність головних нормативних вимог до організації соціологічного дослідження.
3. Розкрити сутність видів соціологічного дослідження.
4. Показати етапи соціологічного дослідження.

Завдання 2.

Підготувати 5 тестових питань на тему «Організація та основні етапи соціологічних досліджень».

Питання для самоконтролю.

- Охарактеризуйте функції та особливості соціологічних досліджень.
- Опишіть параметри складності об'єкта дослідження в соціальних науках.
- Розкрийте проблеми погодження науково-теоретичних, методичних та організаційно-технічних процедур з цілями дослідження.
- Назвіть етапи проектування інструментарію.
- Визначте суть, причини та шляхи вирішення труднощів та помилок в організації соціологічного дослідження.

Тема 4. Методика збору, обробки, аналізу та інтерпретації соціальної інформації.

Завдання 1.

1. Охарактеризуйте особливості проведення соціологічного спостереження.
2. Дати характеристику програми соціологічного дослідження, компонентам, етапам.
3. Пояснити методи збирання соціологічної інформації.
4. Підготувати програму соціологічного дослідження на тему «Основні причини корупції в Україні».

Завдання 2.

Підготувати практичні рекомендації по боротьбі з корупцією в суспільстві.

Питання для самоконтролю.

- Охарактеризуйте переваги і недоліки анкетного опитування, соціологічного інтерв'ю, спостереження, соціометричного опитування, контент-аналізу та ін.
- Доведіть необхідність і доцільність проведення соціального моніторингу.
- Складіть таблицю з основними компонентами програми і робочого плану соціологічного дослідження.
- Проаналізуйте контент-аналіз як метод соціологічного дослідження.

1.5.1. Вимоги до написання рефератів

Реферат, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). У вступі розкривається місце обраної теми в курсі адміністративного права та нормативне забезпечення теми. В основній частині розкривається суть обраної теми та аналізуються існуючі проблеми. В кінці реферату підводяться короткі підсумки викладеного дослідження.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [4, с. 7].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом TimesNewRoman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, ліве – 3,0 см, праве – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – від 10 до 15 сторінок формату А4.

1.4.2. Темі рефератів

1. Аналіз документів як метод соціологічного дослідження,
2. Аналіз документів як метод збору інформації.
3. Аналітичне дослідження як найскладніший вид соціологічного аналізу.
4. Анкетне опитування.
5. Анкетування як метод збору інформації.
6. Вибірка в соціологічному дослідженні.
7. Вибірка та її види.
8. Види гіпотез в соціологічному дослідженні.
9. Види методологічного аналізу.
10. Види соціологічного дослідження.
11. Генеральна сукупність.
12. Гіпотеза соціологічного дослідження.
13. Головні нормативні вимоги до організації соціологічного дослідження.
14. Групування соціологічної інформації.
15. Експеримент як метод збору інформації.
16. Експериментальні методи в соціології.
17. Експертне дослідження.
18. Емпіричне соціологічне дослідження.
19. Етапи проектування інструментарію дослідження.
20. Етапи соціологічного дослідження.
21. Етапи та процедури: підготовчий, оперативний, результуючий.
22. Інструментарій як розробка технічних прийомів проведення дослідження
23. Інтерв'ю як різновид опитування.
24. Комп'ютерні програми обробки соціологічних даних.
25. Контент-аналіз.
26. Методи збирання соціологічної інформації.
27. Методи обробки та аналізу емпіричних даних.
28. Методи соціологічного дослідження.
29. Методологічні принципи соціологічної теорії.
30. Методологія, її рівні і функції у здійсненні та організації соціологічного пізнання.
31. Місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.
32. Об'єкт і предмет соціології.

33. Об'єкт соціологічного дослідження.
34. Опитування та його види.
35. Опитування як метод соціологічного дослідження.
36. Основні методологічні засади соціології як науки.
37. Параметри складності об'єкта дослідження в соціальних науках.
38. Підготовка практичних рекомендацій.
39. Пілотажне дослідження (пробне) як найпростіший вид соціологічного дослідження.
40. Поняття вибірки.
41. Послідовність процедур дослідження та координація діяльності його учасників.
42. Предмет соціологічного дослідження.
43. Предмет, структура та функції соціології.
44. Проблема достовірності соціологічного знання і його обґрунтованості.
45. Проблеми погодження науково-теоретичних, методичних та організаційно-технічних процедур з цілями дослідження.
46. Програма соціологічного дослідження як інструмент реалізації його стратегії.
47. Програма соціологічного дослідження, компоненти, етапи.
48. Процедура інтерпретації результатів соціологічних досліджень.
49. Репрезентативність дослідження.
50. Робочий план соціологічного дослідження.
51. Розвідувальне (пошукове), описове, аналітичне дослідження.
52. Соціальний моніторинг.
53. Соціологічне інтерв'ю.
54. Соціологічне спостереження як метод соціологічного дослідження.
55. Соціологічний експеримент.
56. Соціологічний експеримент як метод соціологічного дослідження.
57. Соціологічний моніторинг.
58. Соціологія як наука про суспільство.
59. Соціометрія як метод збору інформації.
60. Специфіка соціологічного аналізу соціальних явищ.
61. Спостереження та його види.
62. Спостереження як метод збору інформації.
63. Статистичний моніторинг.
64. Суб'єкти соціологічного дослідження
65. Сутність соціологічного дослідження.
66. Сутність та види соціологічних досліджень.
67. Теоретична, емпірична, фундаментальна, прикладна соціологія.
68. Труднощі і помилки в організації соціологічного дослідження.
69. Фокусоване групове інтерв'ю.
70. Фундаментальні та прикладні дослідження як види соціологічного дослідження.
71. Функції та особливості соціологічних досліджень.
72. Ціннісний підхід у соціології.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Аналіз документів як метод соціологічного дослідження.
2. Анкетування як метод збору інформації.

3. Вибірка в соціологічному дослідженні.
4. Вибірка та її види.
5. Види гіпотез в соціологічному дослідженні.
6. Види соціологічного дослідження
7. Генеральна сукупність.
8. Гіпотеза соціологічного дослідження.
9. Головні нормативні вимоги до організації соціологічного дослідження.
10. Групування соціологічної інформації.
11. Експеримент як метод збору інформації.
12. Експериментальні методи в соціології.
13. Експертне дослідження.
14. Емпіричне соціологічне дослідження.
15. Етапи проектування інструментарію дослідження.
16. Етапи соціологічного дослідження.
17. Етапи та процедури: підготовчий, оперативний, результативний.
18. Інструментарій як розробка технічних прийомів проведення соціологічного дослідження.
19. Інтерв'ю як різновид опитування.
20. Комп'ютерні програми обробки соціологічних даних.
21. Контент-аналіз.
22. Методи збирання соціологічної інформації.
23. Методи обробки та аналізу емпіричних даних.
24. Методологічні принципи соціологічної теорії.
25. Методологія, її рівні і функції у здійсненні та організації соціологічного пізнання.
26. Місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками.
27. Об'єкт соціологічного дослідження.
28. Опитування та його види.
29. Опитування як метод соціологічного дослідження.
30. Основні методологічні засади соціології як науки.
31. Параметри складності об'єкта дослідження в соціальних науках.
32. Підготовка практичних рекомендацій.
33. Пілотажне дослідження (пробне) як найпростіший вид соціологічного дослідження.
34. Поняття вибірки.
35. Послідовність процедур дослідження та координація діяльності його учасників.
36. Предмет соціологічного дослідження.
37. Проблема достовірності соціологічного знання і його обґрунтованості.
38. Програма соціологічного дослідження як інструмент реалізації його стратегії.
39. Програма соціологічного дослідження, компоненти, етапи.
40. Процедура інтерпретації результатів соціологічних досліджень.
41. Репрезентативність дослідження.
42. Робочий план соціологічного дослідження.
43. Розвідувальне (пошукове), описове, аналітичне дослідження.
44. Соціальний моніторинг.
45. Соціологічне спостереження як метод соціологічного дослідження.
46. Соціологічний експеримент як метод соціологічного дослідження,
47. Соціологічний моніторинг.
48. Соціологія як наука про суспільство.
49. Соціометрія як метод збору інформації.

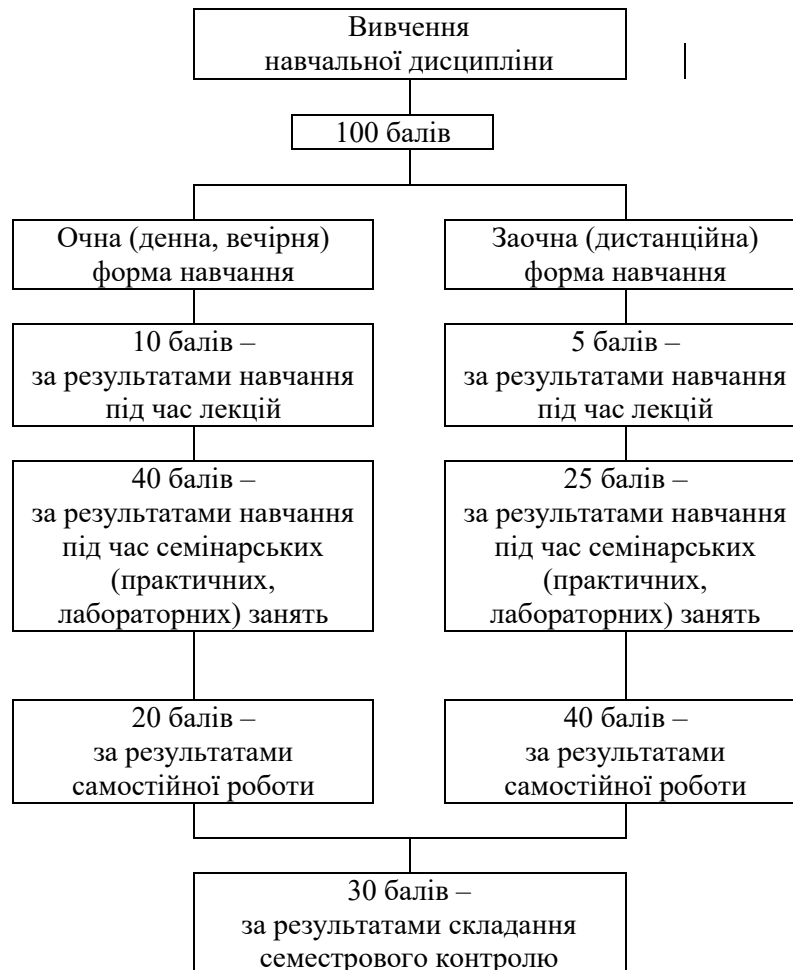
50. Специфіка соціологічного аналізу соціальних явищ.
51. Спостереження та його види.
52. Статистичний моніторинг.
53. Суб'єкти соціологічного дослідження.
54. Сутність та види соціологічних досліджень.
55. Теоретична, емпірична, фундаментальна, прикладна соціологія.
56. Труднощі і помилки в організації соціологічного дослідження.
57. Фокусоване групове інтерв'ю.
58. Фундаментальні та прикладні дослідження як види соціологічного дослідження.
59. Функції та особливості соціологічних досліджень.
60. Ціннісний підхід у соціології.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Сутність та види соціологічних досліджень.
2. Репрезентативність дослідження.
3. Соціометрія як метод збору інформації.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних занять.

Отже, аспірант може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Денна	4	2,5	2,5	2,5	2,5
2.	Заочна	4	1,25	1,25	1,25	1,25

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному аспіранту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці:

№ з/п	З теми	Номер теми (ДФН / ЗФН)			Усього балів
		1	2	3	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	5 / 10	5 / 10	5 / 10	15 / 30
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5 / 10			5 / 10
Усього балів					20 / 40

3. Рекомендовані джерела

Тема 1.

1. Виговський Л.А. Соціологічні дослідження як засіб маніпулювання свідомістю виборців. *Статистичні методи та інформаційні технології аналізу соціально-економічного розвитку: зб. текстів доповідей за матеріалами ІХ міжн. наук.-практ. конф.*, 28 травня 2019 року. Хмельницький: ХУУП, 2019. С. 81–84.

2. Городяненко В.Г. Соціологічний практикум. Київ: Академія, 1999. 160 с.

3. Ручка А.А. Ценностный подход в системе социологического знания / АН Украины, Ин-т философии. Киев: Наукова думка, 1987. 156 с.

4. Социологический справ очник / Под ред. В.И. Воловича. Киев: Политиздат Украины, 1990. 382 с.

5. Соціологія: підручник / за ред. В.Г. Городяненка. Вид. 3-те., перероб., доп. Київ: Академія, 2013. 559 с.
6. Спеціальні та галузеві соціології. Київ: Каравела, 2003. 304 с.
7. Человек и общество. Хрестоматия. Киев: Ин-т социологии НАН Украины, 1999. 272 с.

Тема 2.

1. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Острогоз: 2001. 185 с.
2. Виговський Л.А. Соціологічні дослідження як засіб маніпулювання свідомістю виборців. *Статистичні методи та інформаційні технології аналізу соціально-економічного розвитку: зб. текстів доповідей за матеріалами ІХ міжн. наук.-практ. конф.*, 28 травня 2019 року. Хмельницький: ХУУП, 2019. С. 81–84.
3. Єрескова Т.В. Методологія та методи соціологічних досліджень: практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.В. Єрескова, О.В. Мазурик, Н.О. Никифорова. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 230 с.
4. Методичні рекомендації до вивчення теми “Методологія і методика соціологічних досліджень” / Укл. В.П. Савельєв. Київ: НМК ВО Мінвузу УРСР, 1990. 18 с.
5. Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження (курс лекцій). Київ: Ін-т соціології НАН України, 2001. 277 с.
6. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: учеб. пособие. Киев: МАУП, 2000. 304 с.
7. Технології прикладних соціологічних досліджень : навч.-метод. посібник / наук. ред. Ю. Саєнко. Київ: Ін-т соціології, 2003. 124 с.

Тема 3.

1. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Острогоз: 2001. 185 с.
2. Єрескова Т.В. Методологія та методи соціологічних досліджень: практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.В. Єрескова, О.В. Мазурик, Н.О. Никифорова. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 230 с.
3. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: монографія. Київ: Центр вільної преси, 2003. 200 с.
4. Кракович Д., Сердюк А. Интервьюирование в социологическом исследовании. Учеб. пособие. Киев: РНПСЦ КМА, 1992. 27 с.
5. Методические указания по организации выборки в социологическом исследовании / Сост. Н.Н. Чурилов. Киев: КИНХ, 1990. 20 с.
6. Методичні рекомендації до вивчення теми “Методологія і методика соціологічних досліджень” / Укл. В.П. Савельєв. Київ: НМК ВО Мінвузу УРСР, 1990. 18 с.
7. Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження (курс лекцій). Київ: Ін-т соціології НАН України, 2001. 277 с.
8. Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях. Киев: Наук. думка, 1982. 272 с.
9. Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. Київ: Наук. думка, 1996. 232 с.
10. Піча В.М., Вовканич С.Й., Маковецький В.М. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. Львів, 1996. 34 с.
11. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: учеб. пособие. Киев: МАУП, 2000. 304 с.

12. Технології прикладних соціологічних досліджень: навч.-метод. посібник / наук. ред. Ю. Саєнко. Київ: Ін-т соціології, 2003. 124 с.
13. Экспертные оценки в социологических исследованиях. / С.Б. Крымский, Б.Б.Жилин, В.И.Паниотто и др. Киев: Наук. думка, 1990. 320 с.
14. Яковенко Ю.И., Паниотто В.И. Почтовый опрос в социологическом исследовании. Киев: ПолитиздатУкраины, 1988. 139 с.

Тема 4.

1. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Острогоз: 2001. 185 с.
2. Єрескова Т.В. Методологія та методи соціологічних досліджень: практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.В. Єрескова, О.В. Мазурик, Н.О. Никифорова. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 230 с.
3. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: монографія. Київ: Центр вільної преси, 2003. 200 с.
4. Кракович Д., Сердюк А. Интервьюирование в социологическом исследовании. Учеб. пособие. Киев: РНПСЦ КМА, 1992. 27 с.
5. Методические указания по организации выборки в социологическом исследовании / Сост. Н.Н. Чурилов. Киев: КИНХ, 1990. 20 с.
6. Методичні рекомендації до вивчення теми “Методологія і методика соціологічних досліджень” / Укл. В.П. Савельєв. Київ: НМК ВО Мінвузу УРСР, 1990. 18 с.
7. Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях. Киев: Наук. думка, 1982. 272 с.
8. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. Київ: Наук. думка, 1996. 232 с.
9. Піча В.М., Вовканич С.Й., Маковецький В.М. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. Львів, 1996. 34 с.
10. Технології прикладних соціологічних досліджень: навч.-метод. посібник / наук. ред. Ю. Саєнко. Київ: Ін-т соціології, 2003. 124 с.
11. Экспертные оценки в социологических исследованиях / С.Б. Крымский, Б.Б. Жилин, В.И. Паниотто и др. Киев: Наук. думка, 1990. 320 с.

4. Інформаційні ресурси

1. <http://www.librarv.tane.edu.ua/files/EVD/msociokomp.pdf><http://dozkontrol.ucoz.ua>
2. <http://library.if.ua/books/138.html>